

UCZESTNICZY PANELU - WPŁYW PRZEMYSŁU 4.0 NA ROZWÓJ REGIONÓW,
OD LEWEJ: M. HAJDUK, J. MACYK ORAZ K. DĄBROWSKI
(ZDJĘCIE DZIĘKI UPREŻYMOŚCI ORGANIZATORA KONGRESU).

VII EUROPEJSKI KONGRES SAMORZĄDÓW

CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TRANSFERU TECHNOLOGII
UNIwersytetu Zielonogórskiego WZIĘŁO AKTYWNY UDZIAŁ
W VII EUROPEJSKIM KONGRESIE SAMORZĄDÓW.

Jędrzej Danilewicz

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii

Samorządy otwarte na innowacje

Tegoroczna, siódma już edycja Kongresu, odbyła się w dniach 11-12 kwietnia br. w Mikołajkach. W otoczeniu malowniczych krajobrazów Pojezierza Mazurskiego przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, biznesu, polityki oraz nauki debatowali nad wyzwaniami z jakimi przychodzi się im mierzyć w ostatnim czasie. W spotka-

niach brały udział delegacje z wielu krajów europejskich oraz przedstawiciele Izraela. Wielostronna i bezpośrednia współpraca regionów i miast europejskich w sferach społecznych i ekonomicznych rozwinęła się w ostatnich latach do poziomu, który wywiera istotny wpływ na politykę i gospodarkę nie tylko poszczególnych państw, ale także całego kontynentu. Dlatego też międzynarodowy i międzykul-

turowy dialog jest tak istotny. Organizatorzy przygotowali zróżnicowany program, na który składało się jedenaście ścieżek tematycznych obejmujących około 100 wydarzeń: bloki programowe, raporty, panele, warsztaty, wykłady, prezentacje oraz uroczystą galę. Ścieżki tematyczne obejmowały następujące bloki: Biznes i Zarządzanie, Finanse, Forum Kultury Regionów, Gospodarka, Innowacje, Salon Przemysłu Turystycznego, Społeczeństwo, Środowisko, Wojna w Ukrainie, Zdrowie oraz Zrównoważony Rozwój. Takie szerokie spektrum tematów umożliwiło zapoznanie się z wieloma istotnymi aktualnie problemami.

Liderzy w czasie „czarnych łabędzi”

To tytuł jednej z sesji plenarnych jakie odbyły się w trakcie Kongresu. Eksperti obecne czasy nazwali dobą „czarnych łabędzi”. Czas ten cechuje występowanie nieprzewidywalnych zdarzeń, które mają ogromny wpływ na rzeczywistość. Dla środowiska oznacza to, że kryzysy, które obecnie mają miejsce, zaburzają poczucie stabilności i powodują chaos oraz nietypowe reakcje ludzi, przedsiębiorstw i rynków. Wyjątkowe czasy potrzebują skutecznych liderów, gotowych do podejmowania odważnych i odpowiedzialnych decyzji. Rzeczywistość ostatnich lat z pandemią u boku, a następnie wybuch wojny na Ukrainie wymusiły zmianę strategii zarządzania miastami i regionami. O roli liderów i wyzwaniach z jakimi mierzą się samorządy opowiadali eksperci:

— Profesor Carlos Moreno wykładający m.in. na Sorbonie, w swoich pracach propaguje koncepcję miast piętnastominutowych — *Chcemy wyjść z urbanistyki lat 70., gdzie mamy dzielnice biznesu, przemysłowe, kulturalne, dzielnice dla uboższych. Mamy miasta, które są posegmentowane i podzielone, pełne nierówności. Chcemy opracować projekt miasta i terytorium, które pozwolą nam uniknąć pokonywania dużych odległości.*

— Gustaw Brzezina, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego — *Specyfiką naszego regionu są nieduże miasta zabezpieczające miejsce do życia i pracy w obrębie najbliższych pięćdziesięciu kilometrów.*

— Cezary Przybylski, marszałek województwa dolnośląskiego — *Chcemy, aby region rozwijał się w sposób zrównoważony i równomierny. Mamy 6. miejsce z 280 regionów UE pod względem dynamiki rozwoju. To efekt współpracy samorządów wszystkich szczebli - od gminy po województwo, ale też biznes i nauka oraz współpraca z rządem.*

— Ossi Savolainen, gubernator regionalnej rady Helsinki-Uusimaa — *Chcemy być neutralni klimatycznie do 2030 r. Ten cel to fundament nowego programu regionalnego i naszej strategii. Współpracujemy przy tym z samorządami, rządem, ważna jest też współpraca międzynarodowa. Czy powinniśmy zmieniać priorytety w obliczu obecnego kryzysu? Nie, bo te cele są równie ważne w chwili obecnej.*

— Magnus Berntsson, przewodniczący Zgromadzenia Regionów Europy — *Można powiedzieć, że władze regionu są*

katalizatorem zmian, bo współpracujemy z biznesem, nauką i wszystkimi gminami regionu. To jest łatwe, gdy mamy wspólny cel. Problemem jest wyznaczenie tego celu. Sam proces zaczął się przed pandemią, która zmieniła nasze cele. Kiedy widzimy obszary wymagające więcej pracy, to widzimy że pojawiają się nowe obszary, o których wcześniej nie myśleliśmy. Potrzebna jest elastyczność i zdolność do koncentrowania zasobów w miejscu pozwalającym najlepiej wykorzystywać pieniądze i zasoby ludzkie.

Podsumowaniem dyskusji była wypowiedź prof. Carlosa Moreno, który stwierdził — *W tej chwili regiony muszą się zmieniać ze względu na różne ograniczenia - klimatyczne, suwerenność energetyczną, pojawia się pojęcie zrównoważonej turystyki, emigracji, ale też temat covidu. Chciałbym zatem powiedzieć, że teraz bardziej niż kiedykolwiek naszą główną osią działania musi być jakość życia - czyli dostęp do usług, mieszkania, pracy, co pozwoli nam też na prowadzenie życia społecznego. To jest zawsze ważne, mimo rozwoju.*

Mocny debiut

Udział w tegorocznym kongresie był debiutem dla Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jest to debiut tym bardziej cenny, że przedstawiciela Centrum zaproszono do udziału w panelu w roli eksperta. *Cieszy mnie szczególnie to, że dostrzeżono nas jako jednostkę, która realizuje ciekawe projekty, aktywnie współpracuje z biznesem oraz rozwija przedsiębiorczość akademicką. Dumni jesteśmy z faktu, że podczas kongresu, w którym uczestniczyli tak znamienici goście, dostawałem pytania: Jak to robicie? Były też prośby o rady i propozycje współpracy - powiedział Karol Dąbrowski, dyrektor CPI TT UZ. Przedstawiciel Centrum wziął udział w panelu z bloku poświęconemu innowacjom. Spotkania były możliwością nawiązania nowych kontaktów i zdobycia niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania wiedzy. Udział w Kongresie uzmysłowił mi, że istnieje obszar, z którym możemy aktywnie współpracować, a tego nie robimy w satysfakcjonującym zakresie - i są to Jednostki Samorządu Terytorialnego. Uważam, że są obszary, w których możemy razem pracować, tylko musimy się skomunikować i nauczyć się współpracy - powiedział dyrektor Dąbrowski.*

Samorząd 4.0

Temat panelu, do którego w roli eksperta zaproszony został Karol Dąbrowski, to *Wpływ Przemysłu 4.0 na rozwój regionów*. Koncepcja Przemysłu 4.0 zakłada między innymi szerokie wykorzystywanie automatyzacji, przetwarzania i wymiany danych oraz technik wytwórczych. Jest to koncepcja, która z samej swojej natury przypisywana jest do przemysłu, gdzie kreuje obecne trendy w gospodarce, ale co jest warte podkreślenia - oddziałuje w coraz większym stopniu na społeczeństwo, między innymi poprzez systemy cyber-fizyczne, Internet Rzeczy i przetwarzanie chmurowe. W panelu dyskutowano o stopniu zagospodarowania tych możliwości w przestrzeni społecznej - w szczególności na szczeblu regionów, a nawet miast. Dlatego prowadzący panel, Szymon Sikorski pełnomocnik rektora Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kollątaja w Krakowie, zadał na wstępie dwa kluczowe dla dalszej dyskusji pytania: *Czy regiony dostrzegają potencjał w koncepcji Przemysłu 4.0? Czy starają się współpracować w zakresie wprowadza-*

nia innowacyjnych rozwiązań tego typu? Oprócz Karola Dąbrowskiego do udziału w panelu zaproszeni zostali: Magdalena Hajduk - dyrektor Biura Nowych Technologii Instytutu Pamięci Narodowej, Joanna Macyk - kierownik Kontroli Jakości Inphocat Innovative Photocatalytic Solutions Sp. z o.o., Artur Ordon - dyrektor ds. handlowych Trans-Dan Sp. z o.o., Natalia Matyba - zastępca dyrektora Business & Science Poland. Wnioski, które przedstawił Szymon Sikorski, dotyczyły zrozumienia korzyści płynących z koncepcji Przemysłu 4.0 i tym samym gotowości do zaimplementowania jej do środowiska, w którym funkcjonują JST.

VII Europejski Kongres Samorządów
Europejski Kongres Samorządów to platforma wymiany poglądów oraz miejsce spotkań liderów samorządowych, elit regionalnych z przedstawicielami administracji państwowej, organizacji pozarządowych i biznesu. Przez ostatnich sześć edycji Europejski Kongres Samorządów stał się jednym z najważniejszych miejsc spotkań i rozmów na tematy samorządowe w całej Europie.

KOMPOZYTOWA WSPÓŁPRACA

CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TRANSFERU TECHNOLOGII
UNIwersytetu Zielonogórskiego zorganizowało
WYJAZD DO INNOWACYJNEGO CENTRUM BADAŃ NAD KOMPOZYTAMI W WILDAU

Jędrzej Danilewicz

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii

4 kwietnia br. odbyła się wizyta przedstawicieli Instytutów Inżynierii Mechanicznej oraz Budownictwa w Fraunhofer-Institut für Angewandte Polymerforschung IAP, FB Polymermaterialien und Composite PYCO w Wildau. Do nawiązania kontaktu z przedstawicielami niemieckiego Instytutu doszło dzięki relacjom jakie łączą pracowników Instytutu Inżynierii Mechanicznej z Martinem Kretschmannem, wcześniej pracownikiem BTU Cottbus, obecnie specjalistą w międzynarodowym klastrze Composites United. Klastr ten jest jedną z najbardziej cenionych organizacji zajmujących się kompozytami w Europie. Zrzesza około 400 firm, instytucji i organizacji działających w sektorze kompozytów z Niemiec, Austrii oraz Szwajcarii. M. Kretschmann wziął na siebie ciężar organizacji spotkania z przedstawicielem Instytutu PYCO Prof. Dr.-Ing. Holgerem Seidlitzem, który spotkał się z zielonogórskimi naukowcami i oprowa-

dził ich po kierowanej przez siebie jednostce. W wyjeździe uczestniczyli: dr hab. inż. Sławomir Kłos, prof. UZ, dr hab. inż. Władysław Papacz, prof. UZ, dr hab. inż. Abdrahman Alsabry, prof. UZ, dr inż. Bartosz Michalak oraz mgr Karol Dąbrowski. Delegacja miała możliwość zapoznania się z potencjałem Instytutu PYCO oraz klastra Composites United. Rozmowy dotyczyły możliwości współpracy naukowej, dydaktycznej oraz komercyjnej realizowanej na rzecz przemysłu. Podczas spotkania zaprezentowano stronie niemieckiej rozwiązanie z zakresu zastosowania materiałów kompozytowych w branży automotive, nad którym pracuje zespół pod kierownictwem prof. W. Papacza. Prace nad rozwiązaniem finansowane są z projektu Inkubator Innowacyjności 4.0.

Z CYKLU
OTWARTA NAUKA

CZASOPISMA TRANSFORMACYJNE

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytecka

Wspólną wizją światowych społeczności akademickich, stowarzyszeń naukowych i organizacji finansujących badania jest propagowanie otwartego systemu komunikacji naukowej. Działania te wspiera wspólnota państw europejskich finansujących badania naukowe, tzw. cOalicja S wspomaganą przez *Science Europe* oraz Komisję Europejską¹ oraz aktywna w tym obszarze ESAC (*Efficiency and Standards for Article Charges*)². Ich celem jest promowanie otwartego systemu komunikacji naukowej, przyspieszenie otwartego publikowania, a także przekształcenie systemu publikowania opartego na modelu biznesowym (subskrypcyjnym) w model otwartego dostępu do wyników badań, umożliwiający ich ponowne wykorzystanie. Obie inicjatywy zmierzają do wypracowania przejrzystych i jawnych zasad wydatkowania środków publicznych oraz rozliczania z komercyjnymi wydawcami, a także do ujednoczenia strategii negocjacyjnych w skali globalnej.

Europejskie agencje narodowe, które wspierają badania, w tym polski NCN³ będą stawiały realizatorom projektów badawczych wymóg publikowania w otwartym modelu, zarówno publikacji, rezultatów badań, danych badawczych, jak również innych materiałów powstałych w ramach grantu, w tym również naukowych monografii. Pozwala to na ponowne wykorzystanie treści w dowolnym celu, także komercyjnym, bez ograniczeń technologicznych i prawnych w oparciu o wolne licencje.

Zgodnie z przyjętym przez cOalicję Planem S, wszystkie publikacje naukowe zawierające wyniki badań sfinansowanych z publicznych lub niepublicznych grantów przyznanych przez regionalne, krajowe lub międzynarodowe instytucje finansujące naukę muszą być udostępnione w modelu otwartym natychmiast po ich opublikowaniu, bez żadnego embarga czasowego. Plan stosuje się do wszystkich recenzowanych publikacji opartych na rezultatach badań sfinansowanych w całości lub części przez członków cOalicji, wytycza też ścieżki ich wdrożenia⁴.

Obejmują one następujące możliwości publikowania wyników badań naukowych zgodne z Planem S:

1. **W otwartym dostępie**, tzn. w otwartym czasopiśmie lub na otwartej platformie. Za otwarte platformy należy rozumieć pierwotne miejsca publikacji wyników badań, takie jak np. *Wellcome Open Research*⁵ lub *Gates Open Research*⁶. Platformy, które służą jedynie do

1 **cOalition S** tworzą liderzy europejskich agencji finansujących badania naukowe przy wsparciu Komisji Europejskiej oraz Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERC). Sygnatariuszami grupy są duże krajowe agencje badawcze i fundatorzy z krajów europejskich zrzeszonych w Science Europe, m.in. z Francji, Holandii, Irlandii, Austrii, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Szwecji, Luxemburga, Włoch, Słowenii, Finlandii, a także z Polski, reprezentowanej przez Narodowe Centrum Nauki (NCN). Jej głównym celem jest dążenie do urzeczywistnienia pełnego otwartego i natychmiastowego dostępu do publikacji naukowych. Zob. strona cOalition S, dostęp: <https://www.coalition-s.org/about/> [odczyt: 5 kwietnia 2022].

2 **ESAC** to otwarta społeczność specjalistów, której celem jest wprowadzenie w życie wizji otwartego dostępu do badań. ESAC jest koordynowany przez Bibliotekę Cyfrową Maxa Plancka, w porozumieniu z międzynarodową grupą doradczą składającą się z liderów bibliotek i konsorcjów posiadających wiedzę na temat operacyjnych aspektów negocjowania i wdrażania transformacyjnych i centralnych umów wydawniczych o otwartym dostępie z wydawcami naukowymi. Dostęp: <https://esac-initiative.org/> [odczyt 1 kwietnia 2022].

3 Polityka NCN dotycząca otwartego dostępu do publikacji. Dostęp: https://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/pliki/2021_10_instrukcja_open_access_NCN.pdf [odczyt: 1 marca].

4 Zob. Zasady i wdrażanie Planu S, dostęp: <https://www.coalition-s.org/addendum-to-the-coalition-s-guidance-on-the-implementation-of-plan-s/principles-and-implementation/> [odczyt 10 kwietnia 2020].

5 **Wellcome Open Research** to platforma publikacyjna Open Research o otwartym dostępie, oferująca szybkie publikacje i otwarte recenzowanie. Dostęp: <https://wellcomeopenresearch.org/> [odczyt 1: kwietnia 2022].

6 Gates Open Research to innowacyjna platforma publikacyjna